

Karl Johans gate 7 – 0154 OSLO

Til
Helse- og omsorgsdepartementet

Oslo, 25. oktober 2009

”Verdighetetsgarantien”

Endringer i kommunehelsetjenesteloven – et verdig helsetilbud. Forslag til ny forskrift om en verdig eldreomsorg.

Norsk Epilepsiforbund setter pris på at det utarbeides en ny forskrift om en verdig omsorg, og at begrepet verdighet i eldreomsorgen vektlegges. Vi har over lang tid opplevd at dette er en forsømt gruppe på mange områder, og en gruppe som opplever stor grad av forskjellsbehandling utefra hvor man bor. Vi påpeker spesielt behovene for eldre med epilepsi.

Vi har i de senere årene opplevd en økning av epilepsi hos eldre (etter hjerneslagssykdommer og demenssykdommer). Man formener at ca 1/3 av epilepsipopulasjonen er over 60 år. Man regner med at det er drøye 40 000 med epilepsi i Norge, det vil si at det er ca 13 000 eldre med epilepsi. Til sammenligning fins det ca 8000 med parkinsons sykdom i Norge.

Fravær av kompetanse om epilepsi i det kommunale hjelpeapparat fører ofte til feilbehandling av gruppen. Lite og ingen samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten får hver eneste dag følger for den eldre som lever med diagnosen epilepsi.

Med en stadig økende gruppe eldre, og eldre med epilepsi, står kommunehelsetjenesten ovenfor store utfordringer i tiden framover. Vi mener at kommunene snarest må igangsette opplæring av helsepersonell for å øke kompetansen i behandling av eldre med sammensatte lidelser, herunder epilepsi, samt få til et bedre samarbeide mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.

Når vi ser at antall mottakere av hjemmebaserte tjenester under 67 år har økt med over 90%, formener vi at dette dessverre har gått på bekostning av eldre generelt, og eldre med sammensatte lidelser spesielt, herunder også eldre med epilepsi.

Karl Johans gate 7 – 0154 OSLO

NEF støtter opp under at det utvikles et godt utbygd kommunalt aktivitets- og omsorgstjenestetilbud som kan bidra til å utsette eller forhindre sykehjems- og sykehusinnleggelse.

Når det gjelder utsagnet om at brukere med det største behovet får tildelt mest omfattende tjenester, så er vi ikke så sikre på at dette er riktig. I hvertfall ikke når det gjelder gruppen Norsk Epilepsiforbund representerer. Dette er heller en ”glemt” gruppe som ikke får de tjenestene de har behov for. Vi setter derfor pris på at dette blir utredet i forhold til eldste eldre.

Norsk Epilepsiforbund er bekymret over nedgangen i dekningsgraden for institusjonsplasser for eldre over 80 år. Konsekvensen av dette er at flere eldre må bli boende lengre i sine hjem, og terskelen for å komme inn på institusjon blir over tid høyere. For mange eldre med epilepsi vil dette kunne være medvirkende til at de utvikler depresjoner og angst da de føler seg utrygge ved å bo alene.

Høringen viser at de nye årsverkene i omsorgssektoren de siste årene i hovedsak har gått til å bygge ut det kommunale hjemmetjenestetilbudet, og at det har blitt prioritert blant annet til personer med langvarig somatiske sykdommer og nevrologiske lidelser. Dessverre opplever vi at det er stor forskjellsbehandling i hvordan kommunene har prioritert blant disse gruppene. Det bør derfor legges sterkere føringer ut til kommunene for å få en mer lik og rettferdig prioritering av de ovennevnte gruppene.

Norsk Epilepsiforbund støtter også og ser behovet for en større harmonisering av tjenestene som ytes i kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Det bør stilles større krav til kommunene om å organisere sine tjenester mer individuelt, utefra den enkeltes behov, og med færre ansatte som brukerne vil ha og forholde seg til. Mange eldre opplever stor utrygghet og frustrasjon over å måtte forholde seg til svært mange ansatte. For å oppnå § 1 i forskriften om ”å sikre eldreomsorgen slik at dette bidrar til en verdig, trygg og meningsfull alderdom,” må organiseringen av antall ansatte pr. bruker gjennomgås og endres.

Det er et stort behov for samarbeid og kommunikasjon mellom fastlege, legevaktslege, tilsynslege og sykehuslege. Videre er det stort behov for økning av tilsynslegedekning i sykehjemmene. Vi håper at Samhandlingsreformen vil kunne være en positiv bidragsyter for å få dette til.

Forbundet vil dessuten påpeke at det er et stort behov for kompetente helsepersonell når det angår kunnskap om epilepsi, og at det i kommunene bør være en oversikt over hvem som innehar hvilken spesialkompetanse.

Karl Johans gate 7 – 0154 OSLO

Fra Norsk Epilepsiforbunds side håper vi at en ny og mer forpliktende forskrift om en verdig omsorg (verdighetsgarantien) vil medføre at de eldres rettstilstand styrkes, og at kommunene iverksetter de nødvendige tiltakene for og gjennomføre forskriften.

Med vennlig hilsen
Norsk Epilepsiforbund

Eva H. Johnsen
Rådgiver

Stine Jakobsson Strømsø /s/
Generalsekretær